

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1009

20.10.2025

Tryg Forsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Vannskader på kunstverk – tilstrekkelig dokumentert krav?

Etter en vannskade i august 2022 fremmet sikrede i juni 2023 krav om erstatning for 32 oljemalerier som han hevdet ble skadet i lekkasjen. Maleriene ble ifølge sikrede flyttet til lager for tørking. Det oppsto uenighet om både skadeomfanget og verdien av maleriene. Som dokumentasjon fremla sikrede en prisliste fra en utstilling i London i 2002 og anførte at prisene måtte indeksjusteres. Foretaket avsto kravet med henvisning til at maleriene fremstod som egenproduserte, og at det ikke var dokumentert at utstillingen faktisk ble gjennomført eller at verkene ble solgt. Uten ytterligere dokumentasjon mente foretaket at verken markedsverdi eller økonomisk tap var sannsynliggjort. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at prislisten reflekterte reell markedsverdi, eller at det forelå et dokumentert økonomisk tap.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 3 074 000

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmål om krav på erstatning etter vannskade på kunstverk.

Sikrede har tegnet en innboforsikring med følgende vilkår som gjelder ved erstatningsberegningen:

6.3 Erstatning for skade på innbo og løsøre

Erstatningen er begrenset til det beløp Tryg hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Reparasjon

Gjenstanden skal føres tilbake til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden.

Reparasjon dekkes når pris for reparasjon ikke overstiger pris for gjenanskaffelse. Hvis vesentlig tilsvarende gjenstand ikke kan gjenanskaffes dekkes reparasjon opp til markedsprisen. Reparasjonsprisen beregnes ut fra prisene på skadedagen.

Gjenanskaffelse

Gjenstanden skal erstattes med tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand. Erstatningen kan ikke settes høyere enn pris for tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand på skadedagen. Gjenstandens verdi etter skaden trekkes fra. Hvis vesentlig tilsvarende gjenstand ikke kan gjenanskaffes dekkes markedsprisen.

Kommer gjenstanden til rette etter at erstatningen er utbetalt, kan sikrede beholde den mot å betale tilbake mottatt erstatning. Hvis sikrede ikke betaler tilbake erstatningen tilfaller gjenstanden Tryg.

Det oppsto vannskade i sikredes bolig 23.8.22. Skaden ble meldt til Storebrand Forsikring AS (heretter «Storebrand»), som engasjerte P for vurdering av skadeårsak og omfang. Ifølge rapporten skyldtes skaden en vannlekkasje forårsaket av et rørbrudd hos naboen. Lekkasjen førte til vanninntrengning mellom etasjeskillerne og ned i sikredes kjeller, hvor det ble oppbevart kunstverk. Skadesaken ble behandlet og deretter avsluttet av Storebrand.

Den 24.6.23 meldte sikrede saken inn til Tryg Forsikring NUF (heretter «foretaket»). I skademeldingen ble det opplyst at det også var tegnet forsikring i Storebrand, samt at

gjenstandene i den oversvømte kjelleren var blitt flyttet til lager for tørking. Det ble videre opplyst at dette gjaldt 32 oljemalerier med en samlet verdi på kr 1 535 000.

Foretaket rekvirerte F, som befarte skaden 10.7.23 og utarbeidet en besiktigelsesrapport 6.9.23. Ifølge rapporten hadde Storebrand gjenåpnet saken og ønsket at kunstverkene skulle sendes til Oslo for taksering. P hadde oppbevart kunsten på et eksternt lager for vurdering og tørking, og verkene ble returnert pakket i plast. I rapporten ble skadeomfanget beskrevet på følgende måte:

Malerier var lagret i boder delvis beskyttet med plast. De ble ifølge p stående i noen dager før tilkomst. Noen malerier har synlige vanskjolder, mest synlig på baksiden av lerret. Har ikke fullstendig oversikt over omfang. P har hatt inne malerier til tørk.

Den 21.8.23 oversendte sikrede en prisliste for tilsvarende malerier fra en utstilling i London fra høsten 2002. Listen omfattet 14 oljemalerier av kunstneren «Hijo». Prisene var opprinnelig angitt i britiske pund, men var av sikrede indeksregulert og omregnet til totalt kr 3 074 000.

Etter korrespondanse mellom partene avsto foretaket sikredes krav den 3.10.24. Begrunnelsen for avslaget var at sikrede ikke hadde sannsynliggjort kravet. Foretaket viste til at det var Storebrand som hadde behandlet skadesaken, og at Storebrand derfor måtte ferdigstille saken og oversende et informasjonsskriv til Tryg med opplysninger om hva som eventuelt var dekket, samt eventuelle regresskrav knyttet til mulig dobbeltforsikring.

Sikrede brakte begge sakene inn for Finansklagenemnda 23.12.24. Sekretariatet fastslo i vurdering datert 24.7.25 at kravet mot Storebrand ikke kunne føre frem.

Sikrede har i det vesentlige anført at foretaket plikter å utbetale erstatning og har gjort gjeldende at det er stilt urimelige krav til dokumentasjon. Til støtte for kravet har sikrede fremlagt fotodokumentasjon som etter hans syn viser permanente vannskader på kunstverkene, samt en prisliste som han mener dokumenterer deres kommersielle verdi. Sikrede har videre anført at foretakets saksbehandling er i strid med prinsippene om objektivitet og rettferdighet.

Foretaket har i det vesentlige anført at sikrede ikke har dokumentert kravet tilstrekkelig. Det vises til at erstatningskravet på over kr 3 000 000 er basert på en prisliste fra en utstilling i London, som angivelig skal gjenspeile markedsverdien for oljemalerier signert «Hijo». Et søk på «Hijo» har imidlertid ikke avdekket dokumentasjon som underbygger dette prisnivået, med unntak av to artikler fra 2002 som omtaler en planlagt utstilling av en kunstner med samme navn som sikrede. Foretaket anfører at maleriene fremstår som egenproduserte, og at det ikke foreligger opplysninger om hvorvidt utstillingen faktisk ble gjennomført, eller om verkene ble solgt. Uten ytterligere dokumentasjon mener foretaket at det verken er sannsynliggjort at prislisten reflekterer reell markedsverdi, eller at det foreligger et dokumentert økonomisk tap.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for vannskade på malerier.

Foretaket anfører at sikrede ikke har dokumentert verdien av de aktuelle maleriene.

Sikredes forsikring har følgende oppgjørsregler i pkt. 6.3 under «Gjenanskaffelse»:

Gjenstanden skal erstattes med tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand. Erstatningen kan ikke settes høyere enn pris for tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand på skadedagen. Gjenstandens verdi etter skaden trekkes fra. Hvis vesentlig tilsvarende gjenstand ikke kan gjenanskaffes dekkes markedsprisen. Kommer gjenstanden til rette etter at erstatningen er utbetalt, kan sikrede beholde den mot å betale tilbake mottatt erstatning. Hvis sikrede ikke betaler tilbake erstatningen tilfaller gjenstanden Tryg.

Sikrede har fremlagt en prisliste fra en London-utstilling i 2002 og anfører at prislisten skal gjenspeile markedsverdien for oljemalerier signert «Hijo».

Foretaket viser til at søk på «Hijo» ikke avdekket dokumentasjon som underbygger dette prisnivået, med unntak av to artikler fra 2002 som omtaler en planlagt utstilling av en kunstner med samme navn som sikrede. Foretaket anfører at maleriene fremstår som egenproduserte, og at det ikke foreligger opplysninger om hvorvidt utstillingen faktisk ble gjennomført, eller om verkene ble solgt.

En prisliste for malerier fra 2002 gir etter nemndas oppfatning ikke tilstrekkelig dokumentasjon på gjenanskaffelsesverdien av tilsvarende bilder i dag. En prisliste gir heller ikke tilstrekkelig dokumentasjon på hva bildene faktisk ble solgt for i 2002 og enda mindre hva de kan selges for i dagens kunstmarked. Nemnda kan derfor ikke se at sikrede har sannsynliggjort at prislisten reflekterer reell markedsverdi, eller at det foreligger et dokumentert økonomisk tap.

Det følger av fal. § 8-1 første ledd at sikrede ved et skadeoppgjør plikter å gi foretaket «de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som foretaket trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen». Når sikrede ikke fremlegger slik dokumentasjon, har foretaket rett til å avslå kravet. Dette er i samsvar med forsikringsavtaleloven og er verken urimelig eller urettferdig.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).